

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce:	Postoje začínajících pedagogů
Autor práce:	Bc. Lucie Prchalová
Obor studia:	Pedagogika volného času (NMgr.)
Posudek vypracoval:	PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.
Datum:	15. 5. 2014

Předložená diplomová práce je zajímavým příspěvkem k problematice pedeutologické, resp. ke zkoumání otázek profesní dráhy učitelů a vychovatelů, konkrétně začínajících učitelek 1. stupně ZŠ a vychovatelek pracujících ve školních družinách. Ačkoli se jedná „pouze“ o studii kvalitativního charakteru bez možnosti zobenění nálezů, může být relevantním obohacením poznání v dané oblasti. Cílem práce, který autorka uvádí v úvodu, je: (1) „zjistit postoje začínajících pedagogů na prvním stupni základních škol a ve školních družinách v Plzeňském kraji“; autorka se přitom zaměřuje na postoje k dětem, k práci, se stresu, k volnému času a k řešení problémů. Současně zkoumá také to, jak se liší výpovědi respondentů učitelů a vychovatelů, respondentů pracujících v městských školách, resp. školních družinách, a respondentů působících mimo město Plzeň. Domnívám se, ve vztahu k výše uvedenému cíli, že si diplomandka naložila víc, než dokáže jedna diplomová práce unést. Ve snaze pokrýt poměrně širokou škálu témat pak bylo velmi obtížné dostat se v jednotlivých otázkách více do hloubky problému (viz níže).

Jazyková a formální stránka práce, použité zdroje

Práce je psána čtivě, její stylistika odpovídá požadavkům odborného stylu. Při pročítání textu bylo možné narazit přibližně na 15 jazykových chyb (cca polovina z nich byla nalezena v osmé kapitole, která byla zřejmě dokončována „na poslední chvíli“ a nebyla jí již při korekturách věnována taková péče). Větší péči by zasloužila také interpunkce v poznámkách pod čarou a v odrážkách. Místy se objevily nesprávné formulace, např. na s. 9 se tvrdí, že pojem „edukátor“ označuje „proces výchovy a vzdělávání“, případně překlepy (např. autorem publikace *Metody pedagogického výzkumu* není „Chrástka“, ale Chráska, na s. 74 je použit výraz „deskripce“ zřejmě namísto „transkripce“). Terminologicky nevhodný je rovněž poměrně často se vyskytující obrat „učitel učí“ (namísto „vyučuje“). Nerozuměl jsem také tvrzení, že „učitelé se zařazují k těm povoláním, jejichž příslušníci mají největší potíže v sociálně pedagogickém výcviku“ (s. 26). Byť práce jako celek působí dobrým dojmem, kvalita anglického abstraktu je ostudná.

Seznam použitých zdrojů zahrnuje 35 položek, přičemž přibližně třetinu z nich tvoří odkazy na práce metodologického charakteru. Postrádám zdroje zahraniční, zejm. relevantní stati z odborných časopisů, které by umožnily vlastní výzkum konfrontovat nebo zasadit do kontextu výzkumů realizovaných v zahraničí. Použité zdroje jsou citovány korektně. Požadavky kladené na rozsah diplomové práce byly naplněny.

Obsahová stránka práce

Práce je členěna do osmi základních kapitol. Jejich struktura se vzhledem k cílům práce jeví jako smysluplná, celkově tvoří kompaktní celek. Za zbytečné považuji pouze některé pasáže, zejm. kapitoly 2.2, 3.4, 6.2 a 6.3. Celkově je text práce na dobré úrovni, autorka se vyjadřuje logicky a srozumitelně.

Teoretická část práce nepřináší mnoho nového, spíše se jedná o kompilaci – nicméně dobře vybraných a relevantních – zdrojů. Autorka prokázala solidní vhléd do problematiky a při vlastním výzkumném šetření vycházela z dostatečně hlubokého zmapování teoretických souvislostí problému. Postrádám pouze snahu vztáhnout vlastní výzkumné šetření k jiným dříve realizovaným výzkumům.

Vlastní výzkumné šetření bylo provedeno a popsáno velmi pečlivě, oceňuji, že autorka se pokusila nastínit také způsob, jakým data kódovala a kategorizovala (tedy aspekt, který řada studentů věnujících se kvalitativnímu výzkumu často podceňuje).

Práci hodnotím celkově jako zdařilou. Nelze přehlédnout velké úsilí, které bylo jejímu zpracování věnováno. Diplomová práce přinesla některé zajímavé podněty, zároveň však – jak bychom od kvalitativního výzkumu spíše očekávali – se dle mého mínění nedokázala do problému zanořit příliš do hloubky, spíše základní výzkumný problém rozmělnila zaměřením se na řadu dílčích a ne vždy přímo souvisejících aspektů. Za velmi diskutabilní navíc považuji to, jak autorka operuje s klíčovým pojmem „postoje“. Domnívám se, že otázky věnované zkoumání postojů začínajících pedagogů k práci a k dětem byly zcela relevantní. Ovšem mám také za to, že se autorka spíše než zkoumání postojů respondentů ke stresu, volnému času a k řešení problémů věnovala otázkám odlišným: s jakými problémy se setkávají, jak tráví svůj volný čas a jaké nejčastější příčiny pracovního stresu identifikují.

Domnívám se, že předložená diplomová práce splňuje stanovené požadavky; doporučuji ji k obhajobě a navrhuji hodnocení stupněm „**velmi dobře**“.